

దద్దమ్మ

“వసూ! వసూ!”

టెలిగ్రాంతో హడావిడిగా వంటింటి గుమ్మంలోకి వచ్చి నిలబడ్డాడు సుబ్బారావు. భర్త హడావుడి మనిషని తెలుసు వసుమతికి. అందుకే తల తిప్పి కూడా చూడలేదు.

“మధ్యాహ్నం బండికి సూర్యం వస్తున్నాడు.”

వసుమతి తలతిప్పి ప్రశ్నార్థకంగా చూసింది.

“సూర్యం గుర్తులేదా? ఐ.వి.యస్. ఫ్రెండ్ అని చెప్తుంటాను చూడు! వెస్టు బెంగాల్ లో కలెక్టరుగా ఉన్నాడని ఎన్నోసార్లు చెప్పాను, గుర్తులేదూ?”

“అయితే ఏమంటారూ?”

‘పదిహేను రోజులు సెలవుమీద వస్తున్నాడు. గుంటూరు వాళ్ళమ్మగార్ని చూట్టానికి వెళ్తున్నాడట. నాలుగు రోజులు హైదరాబాద్ లో ఉంటానన్నాడు. ఎందుకో తెలుసా?’

‘నాకేం తెలుసు?’

‘నాకోసం-కేవలం నాకోసం-ఎంత గొప్పవాడైనా చిన్ననాటి స్నేహితుడికి ఆ మాత్రం గౌరవం ఇవ్వడా?’ ఉబ్బిపోతూ అన్నాడు.

వసుమతి భర్త ముఖంలోకి జాలిగా చూసింది.

అంతా చిన్న పిల్లవాడి తత్వం. ఎవరో గొప్పవాళ్ళయితే ఈయనకేమిటి ఇంత పట్టలేనితనం!

‘మీకు ఆఫీసు టైం అయింది’ అన్నది వసుంధర మామూలుగా.

‘ఇవ్వాళ ఆఫీసుకు వెళ్ళడం లేదు.’

“ఎం?”

“మా వాడ్ని రిసీవ్ చేసుకోవద్దా? వాడిక్కూడా వంటచెయ్యే. వాడికి వంకాయ కూరంటే ఇష్టం. సేమియా పాయసం అంటే కూడా ఇష్టం. ఆఁ- మర్చిపోయాను. బూడిద గుమ్మడికాయ వడియాలు వేయించడం మర్చిపోకు. గుంటూరువాడుగా? చల్ల మీరపకాయలుకూడా వేయించు.”

“అయిందా లిస్టు?” చిరాగ్గా అన్నది వసుమతి.

“మజ్జిగ పులుసు కూడా...” భార్య ముఖంలోకి చూసి ఆగిపోయాడు సుబ్బారావు.

“ఎవరో గొప్పవాళ్ళయితే మీరెందుకండీ అంత వళ్లు పట్టకుండా ఉబ్బిపోతారూ?” జాలిగా చూస్తూ అన్నది.

“అదేమిటే వసూ అలా అంటావ్? వాడు నా క్లోజ్ ఫ్రెండ్. నా ఫ్రెండు గొప్పవాడైతే

నాకు గర్వకారణం కాదా?”

వసుమతి భర్త ముఖంలోకి ఓ క్షణం చూసి ‘సరేలెండి, వెళ్ళి మీ పనేదో చూసుకోండి’ అన్నది.

సుబ్బారావు ఉషారుగా బయటికి వెళ్ళాడు.

వసుమతి కాపరానికి వచ్చి ఎనిమిది నెలలైంది. ఆమె అన్నలిద్దరూ మంచి ఉద్యోగాల్లో ఉన్నారు. వసుమతికూడా బి.ఎ పాసయ్యింది. ఎం.ఎ చదవాలని ఉండేది కాని, పెళ్ళి కావడంతో ఆ అభిప్రాయం మార్చుకుంది.

సుబ్బారావు ఎం.ఎ పాసయ్యాడు. ఇంగ్లీషు లిటరేచర్ తో ఎం.ఎ చేశాడు. క్లాసు రానందువల్ల సెక్రటేరియట్ లో డైరెక్టు యు.డి.సి (ఇప్పుడు సీనియర్ అసిస్టెంటు అంటున్నారు)గా చేరేడు. అతడి ఆస్తిపాస్తులు బాగానే వున్నాయి. స్ఫురద్రూపి. అతను నచ్చలేదని అనడానికి ఏ కారణం కన్పించలేదు వసుమతికి. అతడికి మంచివాడనే పేరు ఉంది. వసుమతి కాపరానికి వచ్చాక అతడి మంచితనంలో చేతగానితనం, అమాయకత్వం ఉన్నాయని గ్రహించింది.

పదిమంది మధ్యలో తన భార్యను గొప్పగా పరిచయం చేస్తాడు. అంతవరకు ఎలాగైనా సరిపెట్టుకోగలదు వసుమతి. కాని అంతటితో ఆగడే? తన బావమర్దులు చాలా చాలా గొప్ప వాళ్ళని చెప్పడం ప్రారంభిస్తాడు. అది విని ఎదుటివాళ్ళు ముసిముసిగా నవ్వుకోవడాన్ని కూడా అతడు గ్రహించడు. వసుమతికి మాత్రం తల కొట్టేసినట్టుగా అన్పిస్తుంది. ఇంటికి వచ్చాక ఆ విషయం మీద చాలా చాలా చెబుతుంది. అయినా అతడు తన అలవాటును మార్చుకోలేదు.

చాలామందికి ఈ జబ్బు ఉంటుంది. తమ బంధువుల్లో ఎంతమంది గొప్ప వాళ్ళున్నారో లిస్టు చదువుతారు. తమకు ఎలాంటి గొప్ప మిత్రులున్నారో చెప్పి ఎదుటివాళ్ళను ఇంప్రెసు చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తారు. సినిమా హీరోలతోనూ, రాజకీయ నాయకులతోనూ ఎలాగో కష్టపడి ఫోటోలు తీయించుకుంటారు. ఇంటికొచ్చి ప్రతివాళ్ళకు అవి చూపిస్తూ తనే హీరో అయిపోయినట్టు లేక రాజకీయ నాయకుడు అయిపోయినట్టు ఇలాంటి మనస్తత్వం ఉన్నవాడు పొంగిపోతాడు. ఇలాంటివారి ధోరణి ఎప్పుడూ వన్ వే ట్రాఫిక్ గా ఉంటుంది. ఎదుటివాళ్ళ ఫీలింగ్స్ ఎలా ఉన్నాయో పట్టించుకోరు.

అదే కోవకు చెందినవాడు సుబ్బారావు. వసుమతికి భర్త అమాయకత్వంమీద జాలి వేస్తుంది. కోపం వస్తుంది. ఆమె భర్త ధోరణి మార్చాలని ప్రయత్నిస్తూనే ఉంది.

సుబ్బారావు తెలివితక్కువవాడు కాదు. స్కాలర్ అనవచ్చు. పుస్తకాలు తెగ చదువుతాడు. ఏ కవి ఎక్కడ ఏం చెప్పాడో కోట్ చెయ్యగలడు. అయితేనేం, ఆ ఒక్క గుణం అతణ్ణి సమాజం ముందు అమాయకుడిగా నిల్చోబెడుతుంది.

వసుమతి వంట పూర్తిచేసి భర్తకోసం ఎదురుచూస్తూ కూర్చుంది.

రెండున్నరకు ఇంటిముందు కారు ఆగింది. భర్తతోపాటు సన్నగా పీలగా వున్న మరో యువకుడు కారు దిగి లోపలకు రావడం గమనించింది. ఇదేమిటి, ఇతను ఐ.ఎ.యస్. ఆఫీసరా! వాళ్ళు చాలా అందంగా, శరీర సౌష్ఠ్యంతో ఉంటారని భావించేది. తన భర్త పక్కన ఎంత పీలగా కన్పిస్తున్నాడో? పులి పక్కన నక్కలా ఉన్నాడు.

“మై మిసెస్ వసుమతి!” అని వసుమతికేసి చూస్తూ “వసూ! వీడేం చేశాడో చూశావా? అసలు మనింట్లోనే దిగుతాడనుకొన్నాను. లేక్ వ్యూ గెస్టు హౌస్ లో దిగాడు”

అన్నాడు.

సుబ్బారావు ఎగ్జెటెడ్ గా ఉన్నాడు. ఒక ఐ.ఎ.యస్. ఆఫీసర్ని “వీడు” అని అన గలిగిన తన అదృష్టానికీ పొంగిపోయాడు.

వసుమతి నమస్కరించింది.

ప్రతి నమస్కారం చేసి “ఇక్కడకు ఆఫీసు పనిమీద వచ్చాను. అక్కడైతే కారు ఉంటుంది. మా బాచ్ వాళ్ళు ఇక్కడ చాలామంది ఉన్నారు. వాళ్ళు వస్తూ వుంటారు” అంటూ సంజాయిషీ ఇచ్చాడు సుబ్బారావు ఐ.ఎ.యస్. మిత్రుడు సూర్యం.

వసుమతి ‘ఫర్వాలేదండీ!’ అంతకంటే ఏమనాలో తోచలేదు వసుమతికి.

భోజనాల దగ్గర సుబ్బారావు తమ చిన్ననాటి సంగతులను ఒకటే ఏకరువు పెట్టున్నాడు. సూర్యం గంభీరంగా వింటూ మధ్య మధ్య ఒకటి రెండు మాటలు మాత్రం అంటున్నాడు. వసుమతికి నక్కలా ఉన్న ఆ రూపంలో పులిలాంటి వ్యక్తిత్వం కన్పించింది. పర్సనాలిటీ అంటే కేవలం రూపం మాత్రమేకాదు. చెవికోసిన మేకలా ఊరికే మాట్లాడుతున్న భర్తమీద చిరాకు వేసింది. పులిలాంటి విగ్రహంలో ఉన్నది ఏమిటి? మేకపోతా?

భోజనాలు అయాక మిత్రులిద్దరూ టేబుల్ లో పడుకున్నారు. కబుర్లు చెప్తున్నాడు సుబ్బారావు. వింటూ వింటూనే నిద్రలోకి జారిపోయాడు సూర్యం.

వంటింట్లోనుంచి గిన్నెల చప్పుళ్ళు వినిపిస్తున్నాయి. సుబ్బారావు చివ్వున లేచి వంటింట్లోకి వచ్చాడు.

“వాడు నిద్రపోతున్నాడు. శబ్దాలు చెయ్యకు.” గొంతు తగ్గించి గుసగుసగా మాట్లాడాడు.

వసుమతికి వళ్ళు మండిపోయింది. తలెత్తి భర్త ముఖంలోకి చూసింది. ఆ చూపుల్ని తట్టుకోలేనట్టు వెనక్కు దిరిగి వంటింట్లోనుంచి బయటికి వచ్చాడు. ‘పిచ్చివాడు’ మనసులో అనుకొని నిట్టూర్చింది వసుమతి.

సూర్యం నిద్ర లేచాడు. సుబ్బారావు హడావిడి చేశాడు. కాఫీ, టిఫెన్లు బల్లమీదకు వచ్చాయి. సూర్యం కాఫీ మాత్రం తీసుకున్నాడు. టిఫెన్ తీసుకోనందుకు సుబ్బారావు బోలెడంత బాధపడిపోయాడు. “ఒరే-అరే” అని మాట్లాడుతూ ఉంటే సూర్యం అదోలా ముఖం పెట్టుకోవడం వసుమతి గమనించింది. ఏదో చెప్తూ సూర్యం వీపుమీద చరిచి “చూశావా? ఒక పెద్ద ఆఫీసర్ని నేను వీపుమీద చరచగలను” అన్నట్లు గర్వంగా భార్య ముఖంలోకి చూశాడు. ఆమె సూర్యం ముఖంలోకి చూసింది. అతడి ముఖం గంభీరంగా ఉంది.

సినిమాకు వెళ్దామని పట్టుపట్టాడు సుబ్బారావు. సూర్యం ఒప్పుకోక తప్పలేదు. ‘వదినగార్నికూడా తీసుకెళ్దాం’ అన్నాడు సూర్యం వసుమతి ముఖంలోకి చూస్తూ. అతడి చూపులు ఆమెకు నచ్చలేదు. ‘వసూ! వస్తావుగదూ?’ ఉషారుగా అన్నాడు సుబ్బారావు.

‘నేను రానులెండి, మీరెళ్ళండి.’

‘మీకు అభ్యంతరం అయితే వద్దులెండి.’

“అబ్బే! నీతో సినిమాకి రావడానికి అభ్యంతరం ఏమిటా? వసూ! వాడంత సర్దాపడ్తుంటే రానంటావేం? తయారవు” అన్నాడు సుబ్బారావు.

వసుమతి లోపలకు వెళ్ళిపోయింది. అయిష్టంగానే తయారై బయటకు వచ్చేసరికి సుబ్బారావుకోసం ఆఫీసరు కారు పంపించాడు.

‘వసూ! ఒక పైలు అర్జెంటుగా కావాలట. మా బాసు నన్ను తీసుకురమ్మని కారు కూడా పంపించాడు’ అన్నాడు.

వసుమతి లోలోపల సినిమా ప్రోగ్రాం తప్పిపోయినందుకు సంతోషించింది. సూర్యం నీరు కారిపోయాడు.

“సరే, నేనుకూడా వెళ్తాను” అన్నాడు సూర్యం.

‘నో! నో! నువ్వు రాత్రికికూడా భోజనం చేసిగాని వెళ్ళడానికి వీలేదు. సినిమా ప్రోగ్రాంకూడా నాకోసం మానుకోవడం ఎందుకూ? మీరిద్దరూ నీ కారులో వెళ్ళండి. మీరు వచ్చేసరికి నేను ఇంటిదగ్గర ఉంటాను.’

వసుమతి నమ్మలేనట్టు భర్త ముఖంలోకి చూసింది.

సూర్యంకూడా విస్మయంగా సుబ్బారావును చూశాడు.

‘ఏమిటా అలా చూస్తావ్? నువ్వేం పరాయివాడివా? వసూ! మీరిద్దరూ వెళ్ళండి.’ సుబ్బారావు ‘ఒరే’ ‘అరే’ అంటూ మాట్లాడుతున్నా సూర్యం మాత్రం ఒక్కసారి కూడా ‘రారా! చెప్పరా’ అంటూ మాట్లాడలేదు. ఆ విషయాన్ని వసుమతి గ్రహించింది. సుబ్బారావు ఆ విషయాన్ని గ్రహించే స్థితిలో లేడు.

‘ఇలా రండి!’ వసుమతి భర్తను పిల్చింది.

అప్పటికే సూర్యం తన కారు దగ్గరకెళ్ళి వసుమతికోసం ఎదురుచూస్తూ నిల్చున్నాడు: “మీకేమైనా మతిపోయిందా?”

నిజంగా మతిపోయినట్టే చూశాడు.

‘పరాయి మగవాడితో నన్ను సినిమాకు వెళ్ళమంటారేమిటి?’

‘ఇష్ చిన్నగా, వాడేం పరాయివాడా? ఒక ఐ.ఎ.యస్. ఆఫీసరు వాడు. అయినా వాడితో నేనెంత చనువుగా ఉన్నానో చూస్తున్నావుగా?’

‘కాని అతడు అలా ప్రవర్తించడం లేదు.’

‘వాడి స్వభావమే అంత. నువ్వు బయలుదేరు, బాగుండదు. నా మాట పోతుంది.

వాడిముందు నా పరువు తియ్యకు. వసూ! ప్లీజ్!’ ప్రాధేయపూర్వకంగా అన్నాడు.

“తలుపులు తీసి ఉన్నాయ్” కసిగా అని ఉసిగా ముందుకు నడిచింది. సూర్యం స్టీరింగ్ముందు కూర్చుని తన పక్క సీటు తలుపు తెరిచాడు. వసుమతి ఎక్కి కూర్చుంది. సూర్యం చెయ్యి ఊపుతుంటే తలతిప్పి చూసింది. సుబ్బారావు నవ్వుతూ చెయ్యి ఊపుతున్నాడు.

‘చవట! దద్దమ్మ!’ కసి కసిగా మనసులోనే అనుకుంది వసుమతి.

వసుమతికి తన భర్త అమాయకుడని తెలుసు. మంచివాడని తెలుసు. కానీ మరీ మంచివాడు అంటే చవట అని తెలియదు. మొదటిసారిగా తెలుసుకొని వసుమతి మనసు చేదు చేదుగా ఉంది.

నాలుగు రోజులు ఉంటానన్నవాడు సూర్యం హైదరాబాద్లో పది రోజులు ఉన్నాడు.

సుబ్బారావు ఇంటికి తరచుగా రావడం, ముగ్గురూ కలసి సినిమాకో, పోప్ హోటల్కో వెళ్తూ ఉండటం జరుగుతోంది. సుబ్బారావుకు మహా ఉషారుగా ఉంది. తెలిసినవాళ్ళు కన్పిస్తే చాలు, వాళ్ళను ఆపి, ‘వీడు నా ఫ్రెండు, ఐ.ఎ.యస్. ఆఫీసరు’ అని పరిచయం చేస్తాడు. అలా పరిచయం చేస్తున్నప్పుడు సూర్యం ఇబ్బందిగా, కొన్ని సమయాల్లో చిరాగ్గా ముఖం పెట్టాడు. సుబ్బారావు అదేమీ పట్టించుకొనే స్థితిలో లేడు. వసుమతి మాత్రం

లోలోపల బాధపడుతోంది. ఎన్నోసార్లు భర్తకు చెప్పాలని చూసింది. కాని అతడు విన్నించుకొనే మూడ్లో లేడు. వసుమతికి తల బాదుకోవాలనిపించేది. సూర్యం ప్రవర్తనకూడా ఆమెకు నచ్చడంలేదు.

ఆరోజు-మధ్యాహ్నం పన్నెండుకు సూర్యం సుబ్బారావు ఇంటి తలుపు తట్టాడు. తలుపు తెరిచి వసుమతి విస్మయంగా “మీరా?” అన్నది.

‘ఏం రాకూడదా?’ నవ్వుతూ చొరవగా లోపలకు వచ్చాడు.

‘ఈవేళప్పుడు ఆయన...’

‘మీ ఆయన లేకపోతే నేను రాకూడదా?’ అదోలా పలికింది అతడి కంఠం.

వసుమతికి ఏం సమాధానం ఇవ్వాలో తోచలేదు.

‘ఎండలో వచ్చాను, ఓ గ్లాసు చల్లటి నీళ్ళివ్వకూడదూ!’ అతడి కంఠం బొంగురుగా పలికింది.

“సారీ!” అంటూ ఫ్రిజ్లో సీసాతీసి గ్లాసులో నీళ్ళు పోసి యాదాలాపంగా అతడికి గ్లాసు అందించింది. ఆ సమయంలో ఆమె అతణ్ణి ఎలా వదిలించుకోవడమా అని ఆలోచిస్తోంది.

ఖాళీ గ్లాసు అందుకోవడానికి చాచిన వసుమతి చేతిని కుడిచేత్తో పట్టుకొని ఆమె కళ్ళలోకి కాంక్షగా చూశాడు.

ఆమె ఒక్కసారిగా చెయ్యి లాక్కుంది.

“యూ! యూ! రాస్కెల్!” కోపంతో బుసలుకొడ్తూ అన్నది.

“ఎందుకరుస్తావ్? ఇలాంటి భార్యభర్తల్ని చాలామందిని చూశాను. నీ మొగుడే...”

“నోరుముయ్!”

ఆమె అలా ప్రవర్తిస్తుందని ఊహించని సూర్యం ఆమెను అంత కోపంలో చూస్తూ ఆలోచనలో పడ్డాడు. బెట్టు చేస్తోందా? అంతే అయివుండాలి. లేకపోతే వాడి ప్రవర్తనకు అర్థం?

“ఛీ! నువ్వు ఒక మనిషివేనా?” తుపుక్కున ఊసింది వసుమతి.

సూర్యం బిత్తరపోయాడు.

‘ఆయన అమాయకుడు. మంచివాడు. తెల్లనివన్నీ పాలు అనుకునేవాడు. చిన్న నాటి స్నేహితుణ్ణి అంత పెద్ద పదవిలో చూచి ఈర్ష్యపడలేనివాడు. ఆ పదవి తనకే లభించినట్లు ఆనందించేవాడు. ఎందుకూ? ఐ.ఎ.యస్ పాసయ్యావు? దేశంలో ఇంటలెక్చ్యుల్స్ అనబడే వారిలో ఒకడిగా ముద్రవేయించుకున్నవాడివి. స్నేహితుడి మనసును అర్థం చేసుకోలేని మూర్ఖుడివి. లే! ముందు బయటికెళ్ళు.’ సివంగిలా అరవసాగింది. మరో క్షణం ఉంటే ఏదైనా తీసుకొని తల బద్దలు కొట్టేలా ఉందనుకొన్నాడు సూర్యం.

గాభరాగా లేచి కారుకేసి నడిచాడు. కారులో కూర్చుని స్టార్ట్ చేస్తుండగా సుబ్బారావు ఇంటికి వచ్చాడు.

అతణ్ణి దాటుకుని స్పీడుగా కారు వెళ్తుంటే “ఒరేయ్ సూరీ! ఆగరా! వెళ్ళిపోతావేం?” వెనకనుంచి అరుస్తూనే ఉన్నాడు సుబ్బారావు.

సుబ్బారావు ఆశ్చర్యంగా కారు కన్పించినంతవరకూ చూస్తూనే ఉన్నాడు.

తలలో అనేక ప్రశ్నలు-సందేహాలు-గిర్రున తిరిగి లోపలకు వచ్చాడు.

‘సూర్యం ఎందుకు అలా వెళ్ళిపోతున్నాడు? ఏమన్నా అన్నావా?’ సుబ్బారావు

ప్రశ్న విని వసుమతి నిలువెల్లా కంపించింది - కోపంతో కాదు అసహ్యంతో.

నిర్లక్ష్యంగా భర్త ముఖంలోకి చూసింది.

సుబ్బారావు మెదడు చురుగ్గా పనిచెయ్యసాగింది. అసలు వాడు ఈవేళప్పుడెందు కొచ్చినట్టు? తనను చూసి ఎందుకలా భయపడి పారిపోయాడు?

“ఎంతకాలంనుంచి సాగుతోంది?”

భర్త ప్రశ్నకు చివ్వున తలెత్తి విస్మయంగా చూసింది వసుమతి.

‘మాట్లాడవే?’ గర్జించాడు.

‘ఏమిటి?’

‘వాడెందుకొచ్చాడు?’

‘రోజూ ఎందుకొస్తున్నాడూ?’

‘ఈవేళప్పుడు నేను ఇంట్లో ఉండనని తెలిసీ?’

‘అదికూడా చెప్పాలా?’ అదోలా నవ్వింది వసుమతి.

“ఛ! సిగ్గులేదు?”

“నా కెందుకు సిగ్గు? నువ్వేగా మా ఇద్దర్నీ ఎంకరేజ్ చేశావ్? సినిమాలకు పంపావ్? హోటళ్ళకు పంపించావ్?”

“అయితే ఇంత నీచానికి దిగజారతావా?”

“మొగుడు దద్దమ్మైతే ఆడది ఏం చేస్తుంది?” నిర్లక్ష్యంగా అన్నది వసుమతి.

“నోర్మ్యూ!” చెయ్యి పైకెత్తాడు సుబ్బారావు.

“చెయ్యి దించు!” అంతకంటే గట్టిగా అన్నది వసుమతి.

సుబ్బారావు చెయ్యి కిందకు వాలిపోయింది.

భార్య ముఖంలోకి పిచ్చి చూపులు చూశాడు.

“ఏమిటా చూపులు? నిన్ను చూస్తుంటే నాకు అసహ్యం వేస్తోంది. నేనేం చేస్తానో నాకే తెలియదు, బయటికెళ్ళు.”

సుబ్బారావు బిత్తరపోయాడు.

“వెళ్తావా? లేదా?” నీళ్ళ సీసా చేతిలోకి తీసుకొని విసరడానికి సిద్ధం అయింది వసుమతి.

సుబ్బారావుకు నిజంగానే సీసా మీదకు విసురుతుందేమోనని భయం వేసింది.

పరుగులాంటి నడకతో బయటకు నడిచాడు.

వీధి గుమ్మం దగ్గరకొచ్చి “చూస్తానే! నీ సంగతి, వాడి సంగతి చూస్తాను” అతడి కంఠంలో ఏడుపూ కోపం మెలివేసుకొన్నాయి.

“ఏమిటీ నువ్వు చూసేది, దద్దమ్మవు!” బయటికి వచ్చింది వసుమతి.

వీధి గుమ్మం దాటి వెనక్కు చూస్తూ “ఏం, కొద్దావా?” అన్నాడు సుబ్బారావు.

వసుమతి చేతిలోని సీసా విసరబోయింది.

సుబ్బారావు పరుగులాంటి నడకతో పక్క సందున పడిపోయాడు.

వసుమతి అలా వెళ్తున్న భర్తను చూస్తూ నవ్వింది. మొనాలిసాలా నవ్వింది.

ఆ నవ్వులో జాలే ఉండో, కోపమే ఉండో, అసహ్యమే ఉండో చెప్పడం కష్టం.

(1967 పుస్తక ప్రపంచం)